۵ــ الف) مسیری را که برای کامل کردن جدول طی شده است، با دقّت دنبال کنید.

۶	۸
۱۵	?

عدد ۶ در $\frac{8}{6}$ ضرب شده است. پس ۱۵ هم در $\frac{8}{6}$ ضرب می‌شود.

$$?=15\times\frac{8}{6}=\frac{\overset{5}{\cancel{15}}\times\overset{4}{\cancel{8}}}{\underset{1}{\cancel{6}}}=\frac{20}{1}=20$$

ب) با همین روش، جدول روبه رو را کامل کنید.

۸	
۱۲	۲۷

$8\times\frac{27}{12}=18$

$\times\frac{27}{12}$

تمرین

الف	۳	۱۲
ب	۵	۲۰
ج	۷	۲۸
کل	۱۵	۶۰

۱ــ برای تهیه‌ی نوعی دارو سه نوع مادّه‌ی الف، ب و ج را به نسبت ۷، ۵ و ۳ مخلوط می‌کنند. برای تهیه‌ی ۶۰ گرم از این دارو چقدر از هر مادّه نیاز داریم؟

۲ــ در مستطیل روبه‌رو نسبت‌های خواسته شده را بنویسید.

۵

۲

طول به عرض = ۵ به ۲ عرض به طول = ۲ به ۵

طول به محیط = ۵ به ۱۴ عرض به مساحت = ۲ به ۱۰

نفر	۵	۲۰
انار	۳	۱۲

۳ــ قرار است برای مهمانی شب یلدا برای هر ۵ نفر ۳ عدد انار دانه کنیم. برای ۲۰ نفر چند عدد انار باید دانه کنیم؟ ۱۲

پتاس	۳	۶۰
نیتروژن	۲	۴۰
فسفات	۲	۴۰
کل	۷	۱۴۰

۴ــ مشهدی رمضان برای تقویت شالیزارش باید کودهای پتاس، نیتروژن و فسفات را به نسبت ۳، ۲ و ۲ مخلوط کند. اگر در هر هکتار ۳۵ کیلوگرم کود مصرف کند، برای ۴ هکتار چند کیلوگرم از هر نوع کود نیاز دارد؟ برای ۴ هکتار ۴×۳۵ یعنی ۱۴۰ کیلو کود نیاز دارد.

۵ــ یک دایره به شعاع دلخواه رسم و محیط آن را محاسبه کنید. باز پاسخ

نسبت محیط به شعاع دایره را به دست آورید و پاسخ خود را با هم‌کلاسی‌هایتان مقایسه کنید.

آیا محیط دایره با شعاع آن متناسب است؟ بله

طول	۳	۱۰/۵
جرم	۲۰	۷۰

۶ــ کاردستی روبه‌رو را با یک نوع سیم ساخته‌ایم. طول ۲۰ گرم از این نوع سیم ۳ متر است. جرم سیم به‌کار رفته در این کاردستی ۷۰ گرم شده است. طول سیم به‌کار رفته در آن چقدر است؟ ۱۰/۵

۲۵	۳۵
۲۰	۲۸

۷ــ یک مسئله بنویسید که با کمک جدول تناسب روبه‌رو حل شود. باز پاسخ

برای حمل ۲۵ تن گندم ، ۲۰ وانت نیاز داریم . برای ۳۵ تن گندم ، چند وانت نیاز است ؟

۸ــ می‌دانیم که هر ۱۰۰۰ متر برابر یک کیلومتر است. ۷۵۶ متر چند کیلومتر است؟ ۰/۷۵۶

هر متر ۱۰ دسی‌متر است. ۵۷ دسی‌متر چند متر است؟ ۵/۷

دانش آموزان می توانند با رسم جدول تناسب حل کنند.

هر متر ۱۰۰ سانتی‌متر است. ۱۴۲/۷ سانتی‌متر چند متر است؟ ۱/۴۲۷

۹ــ هر کیلوگرم ۱۰۰۰ گرم و هر تُن ۱۰۰۰ کیلوگرم است. با استفاده از جدول تناسب جاهای خالی را پر کنید.

۳/۲۸ تن = ۳۲۸۰ کیلوگرم ۸۴۷/۳۵۰ تن = ۸۴۷۳۵۰ کیلوگرم ۰/۳۲۰ کیلوگرم = ۳۲۰ گرم

۱۰ــ کدام نسبت با ۳، ۲ و ۵ مساوی نیست؟

۳۰، ۲۰ و ۵۰ ۱۰۳، ۱۰۲ و ۱۰۵ ۱۲۰، ۸۰ و ۲۰۰

نیست